

LATVIJAS EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ BAZNĪCA ĀRPUS LATVIJAS DARBĪBAS NOTEIKUMI

Pieņemti Baznīcas virsvaldes sēdē Toronto 1990. gada 15. oktobrī un rediģēti
Baznīcas virsvaldes sēdē Katskiļos 1993. gada 18.-20. martā un
Baznīcas virsvaldes sēdē Vitenbergā, Vācijā 2010. gada 23.-26. septembrim.

Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā.

Šos noteikumus pieņemot, latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes ārpus Latvijas robežām, ticot Dieva taisnībai un Jēzus Kristus evaņģēlijam, lūdz Dieva svētību un brīvību latviešu tautai, lai, kopā ar kristīgiem brāļiem un māsām tēvzemē, varētu ar Dieva vārdiem un sakramentiem izkopt sevi par ķēnišķīgu priesterību, svētu cilti, Dieva īpašiem ļaudīm, pasludinot tā varenību, kas mūs no tumsas ir aicinājis savā brīnišķīgajā gaismā (1. Pēterā vēstule 2:9).

Noteikumu pamatā ir Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas 1928. gada 26. janvārī pieņemtā satversme, kā arī darba pieredze ārpus Latvijas. Tie ir saistoši visām draudzēm un to garīgiem un laicīgiem darbiniekiem, kas ir šīs Baznīcas locekļi. Šajos noteikumos 'Latvijas Baznīca' ir tā Baznīca, ko veido Latvijas Evaņģēliski Luteriskā Baznīca (LELB) un Latvijas Evaņģēliski Luteriskā Baznīca ārpus Latvijas (LELBāL), pēdējās saucot par 'Baznīcu Latvijā' un 'Baznīcu ārpus Latvijas'.

Visur, kur šajos noteikumos ir minēta 'Baznīca', tā nozīmē 'Baznīca ārpus Latvijas'.

Visur šajos noteikumos minētie amatu pildītāji var būt sievietes vai vīriešu kārtas.

I BAZNĪCA

1. Baznīca ir loceklis Kristus ķermenī (1. vēstule korintiešiem 12:1-12), un tās misija ir pasludināt evaņģēliju, īpaši latviešu tautai latviešu valodā.

2. Baznīcas draudzes atzīst Baznīcas vadītājas personas un iestādes, atbalsta Baznīcu garīgi un materiāli, un uzskata par savu mācības avotu Vecās un Jaunās Derības kanoniskās grāmatas, atzīst Apustuļu, Nīkajas un Atanazija ticības apliecības, nepārgrozīto Augsburgas konfesiju, Mārtaņa Lutera Lielo un Mazo katķismu un citus Vienprātības grāmatā (Liber Concordiae) sakopotos rakstus.

3. Baznīcai ir savs zīmogs, kuŗu glabā un lieto bīskaps.

II SINODE

1. Baznīcā augstākās lēmēja tiesības pieder sinodei (draudžu delegātu un garīdznieku sapulcei). Sinodi sasauc Baznīcas virsvaldes prezidijs.

2. Sinodē balsstiesības ir bīskapam, Baznīcas virsvaldes locekļiem, Latviešu Evaņģēliski Luteriskās

Baznīcas Amerikā (LELBA) un zemju pārvalžu locekļiem, virsvaldes apstiprinātiem mācītājiem un diakoniem, un draudžu delegātiem. Personai kurai ir vairāki amati ir viena balss.

3. Katrai draudzei ir viens delegāts no katriem pilniem vai nepilniem divi simti locekļiem. Minimālais draudzes locekļu skaits vienas balss (delegāta) iegūšanai ir divdesmit. Mazākas vienības var, ar vietējā prāvesta ziņu, skaitu apvienot.

4. Baznīcā ārpus Latvijas sinodes funkcijas pilda virsvaldes plenārsēde. Sinodāla rakstveida nobalsošana jāizdara ievēlot bīskapu, pieņemot un mainot Baznīcas virsvaldes izstrādātos un proponētos Baznīcas darbības noteikumus; izlemjot priekšlikumus un jautājumus, ko tai nodod bīskaps vai Baznīcas virsvalde.

5. Rakstveida balsošanas kārtību noteic īpaša Baznīcas virsvaldes izdota instrukcija.

6. Balsošanā (izņemot bīskapa vēlēšanu) lēmumus pieņem ar vienkāršu nodoto balsu vairākumu.

III BĪSKAPS

1. Baznīcas augstākais garīgais vadītājs ir rakstveida sinodālā balsošanā ar visu balsstiesīgo vairākumu uz 7 (septiņiem) gadiem ievēlēts bīskaps. Ja nepieciešama balsošanas otrā kārtā, tad ievēlēts ir kandidāts kurš saņēmis nodoto balsu vairākumu.

2. Bīskapa nāves, ilgstošas slimības vai atteikšanās gadījumā, viņa vietu līdz jauna bīskapa ievēlēšanai izpilda sekojošā secībā: Baznīcas virsvaldes garīgais viceprezidents, tad izdienā vecākais apgabala prāvests.

3. Bīskaps ievieš amatā prāvestus un ordinē mācītājus un diakonus.

4. Bīskaps izrauga kolokvija komisijas citās baznīcās ordinētiem mācītājiem vai diakoniem un komisijas mācītāja vai diakona amata kandidātu pārbaudei.

5. Bīskaps veic vizitācijas draudzēs, dod instrukcijas un norādījumus prāvestiem, mācītājiem un citiem draudžu darbiniekiem.

6. Ja bīskaps kavēts pildīt. 3. – 5. pantos minētos uzdevumus, viņš var pilnvarot prāvestus vai mācītājus.

7. Bīskapa amatu nav vēlams apvienot ar pilna

laika draudzes mācītāja amatu.

8. Iespējami kandidāti Latvijas Baznīcas ārpus Latvijas bīskapa amatam ir ikviens augstāko teoloģijas mācības iestādi beigušais Latvijas Baznīcas mācītājs, kas ir nokalpojis latviešu draudžu darbā vismaz 10 gadus kopš ordinācijas.

IV BAZNĪCAS VIRSVALDE UN PLENĀRSĒDE

1. Baznīcas virsvalde ir Baznīcas gribas izpildītāja un pārraudzības iestāde.

2. Baznīcas virsvaldes locekļi ir:

- a. bīskaps,
- b. LELBA pārvaldes priekšnieks un viņa laicīgais vietnieks,
- c. apgabalu prāvesti un laicīgie pārstāvji, viens no katra apgabala.

3. Baznīcas virsvaldes uzdevumi ir:

- a. veicināt un saskaņot Baznīcas darbību, dot norādījumus un ierosinājumus un atbalstīt bīskapa darbību;
- b. rūpēties par garīgās literatūras, kulta un dziesmu grāmatu sagādi;
- c. atbalstīt teoloģijas izglītību, labdarības un ārmisijas darbu;
- d. rūpēties par ticības un iesvētes mācību programmām, skolu un jaunatnes darbu;
- e. noteikt dievkalpošanas garīgo amatdarbu kārtību un liturģisko kalendāru;
- f. noteikt izglītības cenzu mācītāja un diakona amata kandidātiem;
- g. izdot noteikumus par mācītāju un citu Baznīcas darbinieku pienākumiem un tiesībām, amata apzīmējumiem, atzinībām un goda zīmēm;
- h. noteikt bīskapa, prāvestu, mācītāju, diakonu un citu Baznīcas darbinieku amata nozīmes un tēpus;
- i. uzklaustot mācītāju konferenču ieskatus, pieņemt atzinumus doktrinālos jautājumos;
- j. galīgi izšķirt pārvalžu, apgabalu un mācītāju konferenču un Baznīcas virsvaldes prezidija izspriešanai nodotos jautājumus;
- k. izšķirt tai iesniegtās Baznīcas vai draudžu amatpersonu pārsūdzības, sniegt priekšlikumus un ierosinājumus domstarpību gadījumos un disciplināra rakstura jautājumos; atbrīvot no amata tos, kas atzīti par nepiemērotiem darbam Baznīcā;
- l. apstiprināt prezidija sastādīto budžetu un noteikt pārvalžu vai draudžu maksājumus Baznīcai;
- m. dibināt un pārzināt fondus teoloģijas studiju stipendijām, kursiem un Baznīcas darba vajadzībām;
- n. uzturēt sakarus ar citām baznīcām; pārstāvēt Baznīcu Luterāņu Pasaules Apvienībā (LWF),

Pasaules Baznīcu Apvienībā (WCC), oikumeniskās apvienībās un valsts iestādēs;

o. ierosināt Baznīcas darbības noteikumu maiņu.

4. Baznīcas virsvaldei ir tiesības iegūt, pārdot, mainīt vai ieķīlāt Baznīcas īpašumus.

5. Baznīcas virsvalde pieņem savus lēmumus plenārsēdē ar vienkāršu balsu vairākumu vai rakstveida nobalsošanā ar absolūtu balsu vairākumu.

6. Baznīcas virsvaldes plenārsēdi sasauc bīskaps vai Baznīcas virsvaldes prezidijs par 3 gadiem reizi. To vada bīskaps vai plēnuma izraudzīta persona.

7. Ja to pieprasa kāda Baznīcas apgabala konference (sinode) vai pārvalde, un šo prasību atbalsta divi citi apgabali, virsvaldes plenārsēde jāsasauc 6 mēnešu laikā.

8. Ja kāds no Baznīcas virsvaldes locekļiem kavēts plenārsēdē piedalīties, to var atvietot kāda no apgabala (konferencē) sinodē ievēlētām amatpersonām.

V BAZNĪCAS VIRSVALDES PREZIDIJS

1. Bīskaps *ex officio* ir Baznīcas virsvaldes un prezidija prezidents.

2. Prezidija locekļi ir:

a. plenārsēdē ievēlētie: garīgais un laicīgais viceprezidents, sekretārs un kasieris, viens Austrālijas un viens Eiropas pārstāvis. Ja rodas vakance, prezidijs izrauga amata izpildītāju līdz nākošai plenārsēdei.

b. LELBA pārvaldes priekšnieks un tā laicīgais vietnieks.

3. Prezidija uzdevums ir:

a. Baznīcas, sinodes vai virsvaldes uzdevumā slēgt līgumus un darījumus, pārstāvēt Baznīcu administratīvās un tiesu iestādēs, izdot pilnvaras un reprezentēt Baznīcu uz ārpusi;

b. apstiprināt amatā ievēlētus prāvestus un, sekojot prāvesta ieteikumam, mācītājus un diakonus;

c. raudzīties, lai mācītāji un citi garīgie darbinieki strādātu saskaņā ar agendu un Baznīcas noteikumiem;

d. uzdot veikt revīzijas Baznīcas draudzēs un organizācijās;

e. sagatavot jautājumus, kas nododami rakstveida sinodālā nobalsošanā un izraudzīt vēlēšanu komiteju tehniskā darba veikšanai;

f. sastādīt un glabāt garīgo darbinieku sarakstu, kā arī sekot pārmaiņām sarakstā;

g. pārvaldīt līdzekļus un piešķirt pabalstus saskaņā ar Baznīcas virsvaldes pieņemtiem noteikumiem;

h. veikt citus sinodes vai Baznīcas virsvaldes uzdevumus.

4. Prezidija sēdes vismaz reizi gadā sasauc un vada bīskaps.

VI REVIDENTI

1. Baznīcas virsvalde ievēl 3 revidentus, iespējams arī atvietotājus, kas kalpo līdz nākošai plenārsēdei.

2. Ievēlot revidentus, Baznīcas virsvalde uzdod vienam no tiem sasaukt pirmo sēdi, kurā revidenti izvēl priekšsēdētāju, kas turpmāk sasauc un vada sēdes.

3. Revidentiem ir tiesības un pienākums revidēt Baznīcas un tās darbības nozaru kases grāmatas un attaisnojošos dokumentus. Lēmumus tā pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu un iesniedz ziņojumu Baznīcas virsvaldei 2 nedēļu laikā.

VII APGABALI UN REĢIONĀLĀS SASTĀVDAĻAS

1. Sekmīgākai darbībai draudzes var apvienot Baznīcas apgabalos, kas līdzīgi Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas 1928. gada satversmē minētiem prāvestu iecirkņiem. Vairāki apgabali var administratīvi apvienoties (piemēram LELBA). Apgabalus definē Baznīcas virsvaldes plenārsēde.

2. Apgabala darbību regulē apgabala konference/sinode un tās pieņemtie darbības noteikumi, kas nav pretrunā Baznīcas darbības noteikumiem. Tos apstiprina Baznīcas virsvalde.

3. Prāvestu amatiem var nominēt tikai LELBāL sarakstā uzrādītos ordinētos darbiniekus.

4. Apgabala konferenci/sinodi sasauc vismaz reizi 3 gadu laikā.

5. Apgabalu konferencēs /sinodēs balsstiesības noteic vietējie darbības noteikumi. Bīskaps un apgabala dzīvojošie Baznīcas virsvaldes locekļi piedalās ar balsstiesībām.

6. Apgabala konferences/sinodes galvenie uzdevumi ir:

a. ievēlēt apgabala prāvestu un laicīgo pārstāvi Baznīcas virsvaldei;

b. veicināt garīgo dzīvi un draudžu labklājību;

c. izlemt jautājumus kas saistās ar apgabala darbību;

d. ierosināt un iepriekš apspriest jautājumus, par kuriem galīgi nolemj Baznīcas sinode vai virsvalde;

e. iztīrīt un apspriest jautājumus, kurus konferencei/sinodei nodevusi Baznīcas virsvalde.

VIII DRAUDZES

1. Draudzes un draudzes vadības darbību regulē draudzes satversme vai darbības noteikumi, ko apstiprina apgabala prāvests.

2. Draudzes darba veicināšanai apgabala prāvests, vai viņa nozīmēts vietnieks, var piedalīties padomes vai valdes sēdēs un sapulcēs kā padomdevējs.

3. Mācītāja attiecības ar draudzi nosaka apgabala prāvesta apstiprināts rakstisks aicinājums – nolīgums.

4. Draudzes un evaņģēliski luteriskās baznīcas locekļi ir kristītas un draudzē reģistrētas personas.

5. Cīņu ticību piederīgos draudzē un evaņģēliski luteriskā baznīcā uzņem pēc iepriekšējas sagatavošanas ar ticības apliecinājumu un sakramentu saņemšanu kopā ar draudzi.

6. Draudzes locekļa pienākumi ir dzīvot kristīgu dzīvi, apmeklēt draudzes dievkalpojumus un saņemt sakramentus, finansiāli atbalstīt draudzi, ievērot draudzes un Baznīcas kārtību. Vecāku sevišķs uzdevums ir audzināt savus bērnus kristīgā ticībā.

7. Draudzes locekļiem ir tiesības griezties pie draudzes mācītāja savās garīgās vajadzībās, kā arī slimības, trūkuma un nespēka gadījumos.

8. Draudzes amatos var ievēlēt tikai tos iesvētītos draudzes locekļus, kas saņem Svēto vakarēdienu un finansiāli atbalsta savu draudzi.

9. Tos, kuri 3 gadus pēc kārtas nav izmantojuši draudzes locekļu tiesības un pildījuši pienākumus, pēc apstākļu noskaidrošanas, var uzskatīt par aizgājušiem no draudzes.

10. Dieva noliedzējus, Dieva vārda, sakramentu un baznīcas zaimotājus un nicinātājus var ar draudzes valdes vai padomes lēmumu no draudzes izslēgt. Izslēgtie 1 mēneša laikā šo lēmumu var pārsūdzēt apgabala prāvestam.

11. Draudzei izbeidzot darbību vai likvidējoties, tās kustamā un nekustamā manta pāriet Baznīcas vai tās apgabala īpašumā.

IX ORDINĒTIE DARBINIEKI

1. Ordinētie darbinieki var būt vīriešu vai sievietes kārtas. To amats un pienākumi izriet no Dieva vārda un evaņģēliski luteriskās baznīcas simbolisko grāmatu norādījumiem.

2. Ikvienam, kas vēlas iegūt mācītāja tiesības Baznīcā, ir jābūt ar Baznīcas atzītas teoloģijas fakultātes, semināra vai līdzvērtīgu izglītību, ar spējām Dieva vārdu sludināt un amatdarbus izdarīt latviešu valodā.

3. Diakona tiesības var iegūt personas ar piemērotu teoloģisko izglītību, ar cildenu kristīgu stāju, interesi par draudzes darbu un spējām sludināt

Dieva vārdu.

4. Mācītāja vai diakona amata kandidātam, ar apgabala prāvesta atsauksmi, jāiesniedz Baznīcas virsvaldei lūgums, dzīves apraksts un dokumentu noraksti, kas apliecina viņa teoloģisko izglītību. Bīskaps izrauga komisiju, kas pārbauda kandidāta zināšanas un piemērotību mācītāja vai diakona darbam Baznīcā.

5. Mācītāja vai diakona amata kandidāta ordinēšanai nepieciešams kādas draudzes, apgabala pārvaldes vai Baznīcas virsvaldes aicinājums (vokācija).

6. Mācītāja un diakona tiesības pildīt amatu ilgst kamēr spēkā aicinājums (vokācija).

7. Diakoni darbojas draudzes mācītāja, vai apgabala prāvesta uzraudzībā un saskaņā ar tā norādījumiem.

X DOMSTARPĪBAS UN DISCIPLĪNA

1. Draudze risina domstarpības pēc iespējas internā saskaņā ar savu satversmi.

2. Ja draudze domstarpības nevar atrisināt internā, sūdzības par draudzes ordinētiem vai neordinētiem darbiniekiem iesniedzamas apgabala prāvestam.

3. Gadījumos, kad izmeklējamās sūdzības par draudzes vadību vai mācītāju, apgabala prāvests jautājuma noskaidrošanai var izdarīt vizitāciju un sasaukt ārkārtas padomes (valdes) sēdi lietas nokārtošanai, par to ziņojot savai pārvaldei un bīskapam.

4. Draudzes sapulcē, kur paredzēts lemt par mācītāja pieņemšanu vai atlaišanu, nepieciešama

apgabala prāvesta vai viņa nozīmētas personas klātie.

5. Sūdzības par Baznīcas darbinieku reliģiski - ētisko dzīvi izmeklē apgabala prāvests.

6. Sūdzības par mācītājiem un diakoniem pārbauda prāvests un izspriež Baznīcas virsvaldes prezidijs, bet sūdzības par prāvestiem pārbauda bīskaps un izspriež Baznīcas virsvaldes prezidijs.

7. Mācītāju vai diakonu no darba draudzē var atlaist ar Baznīcas virsvaldes prezidija lēmumu par nemorālu dzīvi, Baznīcai kaitīgu rīcību, maldu mācības sludināšanu, amata pienākumu nepildīšanu, ilgstošu darba nespēju, kā arī tad, kad no viņa neatkarīgi apstākļi liedz sekmīgi strādāt tai draudzē. Ārkārtas gadījumos attiecīgo personu var atlaist bīskaps saziņā ar apgabala prāvestu, par to ziņojot Baznīcas virsvaldes prezidijam.

8. Mācītāja vai diakona garīga amata tiesības var atņemt ar Baznīcas virsvaldes plenārsēdes lēmumu par nemorālu dzīvi, Baznīcai kaitīgu rīcību vai maldu mācības sludināšanu.

9. Bīskaps, saziņā ar Baznīcas virsvaldes prezidiju, vajadzības gadījumā izrauga Baznīcas tiesu 3 personu sastāvā, kas skata cauri par baznīcas darbiniekiem iesniegtās sūdzības, un pieņem attiecīgus lēmumus un priekšlikumus ar vienkāršu balsu vairākumu, ko iesniedz Baznīcas virsvaldes prezidijam apstiprināšanai. Baznīcas tiesas locekļu pilnvaras izbeidzas ar tai nodoto jautājumu izlemšanu.

10. Šīs nodaļas 7. un 9. pantā minētos gadījumos spriedumu var pārsūdzēt Baznīcas virsvaldes plenārsēdei, kuras lēmums ir galīgs.